

اسلام و مسیحیت در عصر حاضر

گامی برای گفت و گو

ویلیام مونتگمری وات

ترجمه: خلیل قنبری

پوشش علوم و فرهنگ اسلامی

اسلام و مسیحیت در عصر حاضر

گامی برای گفت و گو

ویلیام مونتگمری وات

ترجمه: خلیل قنبری

- ناشر: پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
- معاونت پژوهشی دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم
- تهیه: پژوهشکده فلسفه و کلام اسلامی
- ویراستار: علی اکبر علیزاده
- چاپ: باقری
- چاپ اول: بهار ۱۳۸۹
- شمارگان: ۱۲۰۰
- قیمت: ۴۰۰۰ تومان
- عنوان: ۱۳۱؛ مسلسل: ۲۱۴

همه حقوق برای ناشر محفوظ است.

نشانی: قم، خیابان شهداء (صفائیه)، کوچه آمار، پلاک ۴۲

تلفن و دورنگار: ۷۸۳۲۸۳۳، پخش: قم ۷۸۳۲۸۳۴؛ تهران ۵ - ۸۸۹۴۰۳۰۲

ص.پ: ۳۷۱۸۵/۳۸۵۸، کدپستی: ۳۷۱۵۶-۱۶۴۳۹

وب سایت: www.isca.ac.ir

پست الکترونیک: nashr@isca.ac.ir

وات، ویلیام مونتگمری، ۱۹۰۹ - Watt, William Montgomery

اسلام و مسیحیت در عصر حاضر، گامی برای گفت و گو / ویلیام مونتگمری وات؛ ترجمه خلیل قنبری، تهیه پژوهشکده فلسفه و کلام اسلامی - قم: دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، معاونت پژوهشی، پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، ۱۳۸۹. ص ۳۲۸

ISBN: 978-600-5570-55-7

۴۰۰۰۰ ریال

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا..

عنوان اصلی: Islam and Christianity today: A contribution to dialogue

کتابنامه، ص [۲۹۲] - ۴۰۷، همچنین به صورت زیر نویس.

نمایه.

۱. اسلام و مسیحیت. ۲. مسیحیت و اسلام. ۳. مسیحیت و ادیان دیگر. الف. قنبری، خلیل، ۱۳۳۳ - مترجم. ب. دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، معاونت پژوهشی، پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی. پژوهشکده فلسفه و کلام اسلامی. ج. دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، معاونت پژوهشی، پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی. د. عنوان. ۵الف ۲۷۷/۲ و ۲۷۷/۲۷۲

فهرست

۹	سخنی با خواننده
۱۱	مقدمه مترجم
۱۱	جایگاه وات در میان اسلام‌شناسان
۱۳	دورنمای کتاب
۱۴	خلاصه فصول هشت‌گانه
۳۶	برخی از نکته‌ها و سنجه‌ها
۴۴	تقدیر و تشکر
۴۵	مقدمه شیخ احمد زکی یمانی
۴۹	پیش‌گفتار

فصل اول: رویکردها و رهیافت‌ها

۵۱	۱. رویکردهای سنتی مسلمانان به مسیحیت
۵۷	۲. رویکردهای سنتی مسیحیان به اسلام
۵۹	۳. ماهیت گفت‌وگو

فصل دوم: اثبات حقیقت دینی در مقابل علم‌زدگی

۶۵	۱. اثبات حقانیت دین
۶۵	الف) ساخت اجتماعی واقعیت
۶۸	ب) واقعیت و صدق
۷۲	ج) عمل‌مداری

۷۵	(د) عمل، آزمون دیدگاه‌های ناظر به واقعیت
۸۲	(ه) اثبات دیدگاه‌های دینی ناظر به واقعیت
۹۰	۲. توجیه صورت زبانی حقیقت دینی
۹۱	الف) زبان نمادین، ترجمانی از واقعیت
۹۹	ب) زبان نمادین در موضوعات دینی
۱۰۴	۳. نقد پیش‌فرض‌های علم‌زدگی
۱۰۴	الف) ویژگی بنیادین دیدگاه متعارف درباره واقعیت
۱۰۹	ب) واقعیت و موضوع‌های مورد مطالعه علم
۱۱۲	ج) واقعیت و مبادی
۱۱۵	د) واقعیت و تحلیل به اجزا

فصل سوم: اسما و صفات خداوند

۱۲۳	۱. توافق کلی اسلام و مسیحیت درباره خداوند
۱۲۷	۲. ویژگی تداعی‌کننده تعبیرها درباره خدا
۱۳۱	۳. بعضی از صفات خداوند
۱۳۱	الف) یکتایی یا وحدت
۱۳۴	ب) تعالی و حلول
۱۳۷	ج) محبت و نیکی
۱۴۰	د) اراده و غرض

فصل چهارم: کتاب آسمانی، کلام خدا

۱۴۳	۱. وحی و نبوت
۱۵۳	۲. عنصر بشری در وحی
۱۶۴	۳. پذیرش وحی
۱۶۹	۴. از متن دینی تا عقاید
۱۷۳	۵. دستورهای خدا برای جامعه بشری

فصل پنجم: خدای خالق

۱۸۱	۱. وحی و شناخت جهان
-----	---------------------

۱۸۵	۲. جهان‌شناسی فلسفی موقت
۱۸۵	الف) ساختار طولی جهان
۱۹۰	ب) تکامل و جهت آن
۱۹۹	ج) تکامل در کره آگاهی
۲۰۱	۳. گزارش‌های متون دینی درباره آفرینش
۲۰۵	۴. فرایند جهانی و خداوند متون مقدس
۲۰۹	۵. مشکلات تفسیر متون دینی
۲۰۹	الف) خداوند، فاعل مباشر
۲۱۰	ب) مداخله ادعایی در قوانین طبیعت
۲۱۶	ج) آدم و حوا
۲۱۷	د) تولد عیسی از باکره
۲۲۱	ه) رستاخیز عیسی
۲۲۲	و) معجزات عیسی

فصل ششم: خداوند، پروردگار تاریخ

۲۲۵	۱. تاریخ مقدس در مسیحیت و اسلام
۲۲۸	۲. تدبیر الهی رخدادهای تاریخی
۲۳۳	۳. تاریخ دینی و تاریخ دنیوی
۲۳۸	۴. به سوی تاریخ دینی جهانی
۲۴۱	۵. حقانیت تاریخ دینی
۲۴۲	الف) شیوه‌های مهار و تدبیر تاریخ از سوی خدا
۲۴۵	ب) جزئیات تاریخ دینی
۲۴۹	ج) سیر عمومی تاریخ
۲۵۰	۶. سرانجام تاریخ

فصل هفتم: رابطه انسان با خدا

۲۵۷	۱. دیدگاه اسلامی درباره ارتباط انسان با خدا
۲۶۲	۲. دیدگاه‌های کتاب مقدس درباره رابطه انسان با خدا

۳. تفسیر معاصر از اندیشه‌های متون دینی ۲۶۶
- الف) دیدگاه‌های وحدت‌گرایانه و تنویدگرایانه درباره انسان ۲۶۷
- ب) بندگی یا مخلوقیت انسان ۲۶۹
- ج) کارگزاری و فرزندی ۲۷۴
- د) بهسوی آزادی بیشتر ۲۷۷
- ه) کنترل آینده ۲۸۰

فصل هشتم: اسلام و مسیحیت در عصر حاضر

۱. مسائل معاصر و پاسخ‌های آن ۲۸۳
۲. ادامه گفت‌وگو ۲۸۷
- یادداشت‌های نویسنده ۲۹۳
- فهرست منابع مقدمه ترجمه و پاورقی‌ها ۳۰۵
- نمایه ۳۰۹
- واژه‌نامه ۳۱۷

سخنی با خواننده

کتاب پیش‌رو، به هدف گفت‌وگوی میان اسلام و مسیحیت نگاشته شده است و نویسنده آن، مونتگری وات، از مستشرقین به نام است که مطالعات فراوانی در اسلام و مسیحیت انجام داده است.

برای خوانندگان ایرانی بسیار مفید است که بدانند نگاه یک اندیشمند مسیحی آشنا به منابع اسلامی به دین اسلام چگونه است و با نگاه رایج مسیحیان تا چه اندازه تفاوت دارد. به گفته نویسنده بسیاری از طرز فکرهای رایج مسیحیان درباره اسلام، ناشی از عدم دستیابی آنان به منابع اصیل اسلامی است. شفاف‌سازی مواضع دینی دو طرف می‌تواند کمک بزرگی برای اتخاذ روی‌آوردهای مشترک به مسائل روز باشد. البته، چنان‌که در مقدمه زکی یمانی بر این کتاب نیز اشاره شده است، برخی اعتقادات بنیادین در این دو دین از اختلاف آن‌چنان عمیقی برخوردارند که پیدا کردن وجه مشترک و رسیدن به نقطه واحد در این اعتقادات را ناممکن ساخته است. با وجود این، تلاش نویسنده برای نزدیک ساختن این اعتقادات به یک‌دیگر و ارائه تفاسیری از برخی اعتقادات مسیحی مانند تثلیث، به گونه‌ای که با رویکرد توحیدی اسلام بیشتر سازگار باشد، درخور توجه است.

پژوهشکده فلسفه و کلام اسلامی از جناب آقای دکتر خلیل قنبری که زحمت ترجمه این اثر را تقبل نمودند، جناب آقای دکتر ابوالفضل محمودی که ترجمه را

با متن انگلیسی مقابله کردند و اساتید و محققان ارجمندی که با مطالعه این اثر نقاط ضعف آن را گوشزد کرده، و پاورقی‌های سودمندی را بر آن نگاشتند، به‌ویژه از استاد فرهیخته حجت‌الاسلام والمسلمین جناب آقای محمدعلی مهدوی‌راد که پاورقی‌های مربوط به مسائل قرآنی، نگاشته ایشان است، جناب حجت‌الاسلام والمسلمین آقای دکتر محمدعلی مبینی، مدیر سابق گروه کلام و نیز آقای دکتر منصور نصیری مدیر گروه کلام، صمیمانه تشکر و قدردانی می‌کند.

علیرضا آل‌بویه

مدیر پژوهشکده فلسفه و کلام اسلامی